

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради ФПСР

ОНУ імені І.І. Мечникова

Протокол № 1 від «20» вересня 2023 р.

Голова Вченої ради

 проф. Дунаєва Л.М.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПСИХОЛОГІЇ**

ступінь вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
напрямок підготовки 053 «Психологія»

Програма атестаційного екзамену з психології для студентів денної та заочної форми навчання факультету психології та соціальної роботи, спеціальності 053 Психологія, перший рівень вищої освіти – бакалавр.

Розробники:

Кіреєва З.О. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психологічного консультування;

Кононенко О.І. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної психології;

Песядло Е.М. - доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної і клінічної психології;

Родіна Н.В. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри диференціальної і спеціальної психології.

Погоджено із гарантом ОПП «Психологія»

_____ (Маргарита КРЕМЕНЧУЦЬКА)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «31» 08 2023 р.

Голова комісії
КРЕМЕНЧУЦЬКА)

_____ (Маргарита

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний екзамен з психології проводиться як комплексна перевірка досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою підготовки фахівця за освітнім ступенем «Бакалавр» зі спеціальності 053 «Психологія».

Метою атестаційного екзамену здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньо-професійної програми підготовки та підсумкова атестація фахівця на відповідність **кваліфікації бакалавр з психології**.

Результати складання атестаційного екзамену входять до атестації згідно якої вирішується питання про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома.

Програма і порядок проведення випускних екзаменів визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf), Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf), Положенням про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss_2022.pdf).

Програма атестаційного екзамену здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти містить анотацію та орієнтований перелік питань дисциплін циклу фахової та практичної підготовки, передбачених навчальним планом, освітньо-професійною програмою підготовки фахівців зі спеціальності 053 «Психологія», що винесено на іспит, список рекомендованих джерел, критерії оцінювання екзамену та приклад екзаменаційного білету.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ ТА ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Загальна психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни "Загальна психологія» є визначення рівня професійної підготовки студентів та його відповідність вимогам освітньої програми. Питання, які пропонуються відносяться до наступних розділів: психологія як система знань, класифікація і характеристика методів психологічних досліджень, когнітивна сфера, афективна сфера, мотиваційно-вольова сфера, теорія і структура особистості. Ці питання дають можливість об'єктивно оцінити готовність випускників до діяльності психолога.

Програма дисципліни.

Психологія як система знань: Визначення психології як науки. Стан та розвиток галузей психологічної науки. Класифікація і характеристика методів психологічних досліджень. Періодизація історії психології. Свідомість як форма відображення дійсності людиною. Самосвідомість. Самооцінка і рівень домагань. Когнітивна сфера: Поняття про відчуття. Класифікація відчуттів, психологічна характеристика їх видів. Поняття про сприймання. Відмінність сприймання від відчуттів. Поняття про пам'ять, її значення. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності. Розумові дії та операції. Мовлення як засіб спілкування і як інструмент мислення. Поняття про уяву. Види уяви. Поняття про емоції і почуття та їх роль у практичній і пізнавальній діяльності. Спрямованість особистості. Поняття про мотивацію, мотиви, потреби. Види потреб. Мотиваційна сфера людини. Ієрархія потреб та ієрархія мотивів. Поняття про волю. Вольові якості особистості. Вольова регуляція поведінки. Теорії особистості. Структура особистості. Самооцінка і рівень домагань. Поняття про темперамент. Основні теорії темпераменту. Характер і темперамент. Структура характеру. Поняття про здібності. Види здібностей. Погляди на природу здібностей.

Орієнтовні питання:

1. Загальне поняття про психологію. Предмет психології.
2. Етапи становлення психології.
3. Свідомість. Психологічні характеристики свідомості.
4. Самосвідомість. Рефлексія як основа самосвідомості. "Я концепція", її компоненти: когнітивний, емоційний, оцінно-вольовий
5. Класифікація психічних явищ (психічні процеси, стани та властивості особистості)
6. Сутність основних методів психологічного дослідження: спостереження, експеримент, тестування.
7. Відчуття як відображення окремих якостей предметів. Види відчуттів.
8. Сприймання. Роль апперцепції у сприйманні. Властивості сприймання: предметність, вибірковість, цілісність, константність, категоріальність, структурність.

9. Порівняння психічних процесів відчуття і сприйняття
10. Увага. Основні властивості уваги. Класифікація видів уваги.
11. Пам'ять і її види: образна, словесно-логічна, рухова, емоційна; довільна і мимовільна. Короткочасна, оперативна та довготривала пам'ять, зв'язок між ними.
12. Процеси пам'яті, їх основні характеристики.
13. Мислення як психічний процес. Види мислення. Основні розумові операції.
14. Загальні поняття про мовлення. Види і функції мовлення.
15. Уява як психічний пізнавальний процес. Активна та пасивна уява. Прийоми створення нових образів та їх характеристика.
16. Загальні поняття про емоції. Види емоційних реакцій, їх класифікація
17. Почуття. Види вищих почуттів: моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні.
18. Поняття про волю. Функції волі. Зв'язок волі з мотивацією особистості, наявність потягів, бажань, мети щодо виконання діяльності.
19. Вольові якості особистості.
20. Прояв індивідуальності в темпераменті, здібностях, характері, якостях пізнавальних процесів, стилі діяльності.
21. Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Властивості темпераменту.
22. Характер як сукупність стійких індивідуальних особливостей людини.
23. Типи акцентуацій характеру.
24. Поняття про особистість в загальній психології.
25. Структура та теорії особистості.
26. Сутність спрямованості особистості.
27. Потреби та проблема самоактуалізації особистості за А.Маслоу
28. Мотиваційна сфера особистості. Цілі, цінності, сенси особистості.
29. Здібності як індивідуальні особливості людини. Загальні та спеціальні здібності.
30. Задатки як біологічні передумови розвитку здібностей. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність.
31. Проведіть порівняльний аналіз психіки тварини і людини.
32. Розкрийте особливості взаємозв'язку структурних компонентів самосвідомості.
33. Розкрийте поняття неухважності, перерахувати та обґрунтувати причини її виникнення.
34. Назвіть та обґрунтуйте переваги і недоліки феномену уваги.
35. Назвіть та обґрунтуйте причини, що обумовлюють здатність людини визначати розмір предметів на великій відстані
36. Розкрийте та порівняйте між собою аферентну й еферентну теорії стабільності світу, що сприймає людина.
37. Розкрийте та порівняйте між собою біхевіористичну та

психодинамічну теорію пам'яті

38. Перерахуйте та обґрунтуйте фактори, що визначають ефективність процесу запам'ятовування інформації

39. Перерахуйте та обґрунтуйте фактори, що визначають ефективність процесу відтворення інформації.

40. Розкрийте співвідношення процесів розвитку мислення й мовлення в процесі філо- та онтогенезу.

41. Розкрийте та порівняйте між собою біологічну теорію емоцій П.К. Анохіна та нейрокультурну теорію емоцій П. Екмана

42. Перерахуйте та обґрунтуйте критерії виділення вольових дій і вольової регуляції.

43. Розкрийте відмінності усного та писемного мовлення та обґрунтуйте відповідь.

44. Розкрийте відмінність мислення від чуттєвого пізнання.

45. Розкрийте взаємозв'язок уяви з відчуттями, пам'яттю, мисленням та емоціями

46. Охарактеризуйте форми переживання людиною емоційних станів. Навести приклади.

47. Охарактеризуйте рівноважні та нерівноважні психічні стани

48. Розкрийте сенсові відмінності між поняттями «індивід», «суб'єкт діяльності», «особистість», «індивідуальність».

49. Перерахуйте методи діагностики та дослідження особистості й обґрунтуйте, чим визначається підбір методик, які доповнюють той чи інший особистісний опитувальник.

50. Розкрийте сутність проєктивних тестів та обґрунтуйте відповідь стосовно того, чому при вимірюванні мотивів краще використовувати саме їх.

51. Охарактеризуйте основні причини поведінкових проблем з точки зору біхевіоральних теорій особистості.

52. Охарактеризуйте та порівняйте проявлення закону рекапітуляції у біологізаторських та соціологізаторських концепціях розвитку особистості.

53. Розкрийте та порівняйте між собою гуморальні та конституційні теорії темпераменту.

54. Охарактеризуйте сторони кожного типу темпераменту, розгляньте їх врахування в діяльності людини.

55. Розкрийте відмінності між поняттями «обдарованість», «майстерність», «талант» і «геніальність».

2. Клінічна психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни «Клінічна психологія» є діагностика глибини теоретичних знань щодо фундаментальних теоретичних засад клінічної психології; сформованості уявлення про місце клінічної психології в контексті інших психологічних дисциплін, зв'язку з іншими суміжними дисциплінами (медичною психологією, нейропсихологією, патопсихологією, психіатрією, віковою психологією, педагогікою, психофізіологією); знання основних понять та проблем клінічної психології;

загальнопсихологічні фундаментальні проблеми, вирішуваними клінічною психологією; сформованість уявлень про основні складові розділи сучасної клінічної психології: патопсихологію, нейропсихологію, психосоматичні розлади і аномальну генезу психічного розвитку; знання основних принципів і методів діагностичних досліджень у клініці; основних підходів до критеріїв психічної норми; систем класифікації індивідів з психічними розладами.

Програма дисципліни.

Предмет і структура клінічної психології. Дефініції клінічної, медичної, нейропсихології. Об'єкт і спрямованість клінічної психології. Практичні задачі і функції клінічних психологів. Етичні проблеми роботи клінічного психолога. Теоретичні основи і дослідницькі проблеми клінічної психології. Базові категорії теоретичного апарату. Поняття внутрішньої картини хвороби. Критерії психічної норми. Системи класифікації індивідів за психічними розладами. Історія розвитку уявлень про захисні механізми. Захисні механізми як невід'ємна частина структури особистості. Стрес і копінг як модератори психічних розладів. Типи відношення особистості до хвороби і аналіз умов їх виникнення. Психологічні реакції хворих на захворювання. Психосоматичні хвороби та моделі їх формування. Принципи побудови діагностичних досліджень у клініці. Мінесотський багатощкальний особистісний опитувальник (MMPI).

Орієнтовні питання:

1. Предмет і структура клінічної психології.
2. Дефініції клінічної, медичної, нейропсихології і патопсихології.
3. Практичні задачі і функції клінічних психологів.
4. Етичні проблеми роботи клінічного психолога.
5. Психологічні концепції розладу.
6. Системи класифікації індивідів за психічними розладами.
7. Критерії психічної норми.
8. Види і угруповання захисних механізмів.
9. Типи ставлення особистості до хвороби.
10. Типи психосоматичних розладів за М. Блейлером.
11. Охарактеризуйте психологічний ефект «плацебо»
12. Розкрийте принципи побудови діагностичних досліджень у клініці.
13. Оцінні шкали MMPI, їхня конфігурація і інтерпретація.
14. Опишіть алгоритм інтерпретації методики MMPI.
15. Опишіть клінічні шкали, їхня інтерпретація.
16. Охарактеризуйте основні складові клінічного інтерв'ю.
17. Методи психологічного дослідження, орієнтовані на виявлення характерологічного типу особистості.
18. Проективні методи дослідження особистості в клініці
19. Розкрийте зміст роботи клінічного психолога з методиками діагностування особливостей уваги, сприйняття, відчуття.
20. Надайте характеристику методів дослідження рівня і перебігу розумових процесів.

3. Вікова психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни «Вікова психологія» є діагностика глибини теоретичних знань основних понять вікової психології, періодизації психічного розвитку, детермінант та особливостей психічного розвитку на кожному віковому етапі; методів дослідження вікових особливостей розвитку людини; оволодіння уміннями проводити аналіз особливостей психічного розвитку, рівня розвитку психічних процесів та особистісних властивостей людини певного віку за допомогою відповідних методик та технологій аналізу, самостійно відбирати методики дослідження, грамотно використовувати вікові рекомендації.

Програма дисципліни.

Предмет психології розвитку та механізми розвитку. Методи вікової психології. Періодизація психічного розвитку особистості (за Г.Крайг). Психосоціальний розвиток в теорії Е. Еріксона. Кризи в розвитку людини (криза 1 року, 3 та 7 років). Особливості психічного розвитку прейнети та немовляти. Готовність дитини до навчання у школі. Розвиток мислення за Ж. Піаже. Особливості підліткового віку. Акцентуації характеру. Особистість зрілого віку: основні характеристики. Криза середини життя. Теорії старіння. Успішне старіння: сучасний підхід. Великий біологічний цикл і кризові періоди за Б.Й. Цукановим

Орієнтовні питання:

1. Характеристики і механізми розвитку особистості.
2. Розбіжності у періодизаціях психічного розвитку особистості.
3. Вікові кризи людини.
4. Пренатальний розвиток і народження дитини: сучасний погляд.
5. Сучасний підліток у змінних умовах розвитку суспільства.
6. Сучасний юнак у змінних умовах розвитку суспільства
7. Психосоціальні кризи в теорії Е. Еріксона та їх позитивне вирішення.
8. Застосування лонгітюдного методу та методу аналізу продуктів діяльності у психології розвитку.
9. Критерії успішного старіння.
10. Наведіть особливості людини дорослого(зрілого) віку.
11. Особливості кризи середини життя.
12. Розгляньте вікову динаміку психофізіологічних функцій.
13. Проаналізуйте співвідношення поняття «дорослість» і «зрілість» у психологічній науці
14. Фактори, що сприяють досягненню та збереженню високого рівня розвитку психофізіологічних функцій дорослої людини
15. Розкрийте поняття кризових явищ в онтогенезі
16. Розвиток мислення за Ж.Піаже. Пояснити феномени синкретизму мислення, егоцентризму, анімізму, збереження кількості речовини.
17. Приведіть основні критерії інтерпретації малюнку "Неіснуюча тварина"
18. Приведіть методи і методики вивчення психосоціальної готовності

дитини до школи

19. Розрахуйте тривалість великого біологічного циклу та точки фазової сингулярності, виходячи з певного тау-типу, згідно з теорією Б.Й. Цуканова

4. Соціальна психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни «Соціальна психологія» є діагностика глибини теоретичних знань основних категорій соціальної психології, історичних передумов та перспектив її розвитку, найбільш відомих теорій особистості, основних методів соціально-психологічного дослідження, засобів та способів соціально- психологічного впливу в процесі спілкування, особливостей групової діяльності, психологічних особливостей великих соціальних груп та масових явищ, особливості сучасних прикладних соціально-психологічних досліджень.

Соціальна психологія

Програма дисципліни.

Соціальна психологія як наука. Предмет соціальної психології і його особливості. Основні етапи становлення соціальної психології як наукової дисципліни. Методи соціально-психологічного дослідження. Актуальні проблеми застосування соціально-психологічних методів. Особистість як предмет вивчення соціальної психології. Соціальний розвиток особистості. Етапи та соціально-психологічні механізми соціалізації особистості. Соціально-психологічні особливості спілкування. Вербальне та невербальне спілкування. Соціально-психологічні особливості міжособистісного спілкування. Класифікація груп у соціальній психології. Соціальна психологія малих груп. Поняття групової динаміки, основні етапи розвитку малої групи. Соціальна психологія міжгрупових відносин. Психологічні характеристики великих соціальних груп. Особливості поведінки натовпу. Соціально-психологічні особливості етнічних груп. Етнічні стереотипи. Основні моделі та засоби масової комунікації. Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа. Соціально-психологічні аспекти лідерства та керування.

Орієнтовні питання:

1. Соціальна психологія як наука. Предмет соціальної психології і його особливості.
2. Основні етапи становлення соціальної психології як наукової дисципліни
3. Методи соціально-психологічного дослідження. Актуальні проблеми застосування соціально-психологічних методів.
4. Особистість як предмет вивчення соціальної психології.
5. Соціальний розвиток особистості. Етапи та соціально-психологічні механізми соціалізації особистості.
6. Соціально-психологічні особливості спілкування. Вербальне та невербальне спілкування.
7. Соціально-психологічні особливості міжособистісного спілкування.
8. Класифікація груп у соціальній психології
9. Соціальна психологія малих груп. Поняття групової динаміки,

основні етапи розвитку малої групи.

10. Соціальна психологія міжгрупових відносин.
11. Психологічні характеристики великих соціальних груп. Особливості поведінки натовпу.
12. Соціально-психологічні особливості етнічних груп. Етнічні стереотипи.
13. Основні моделі та засоби масової комунікації.
14. Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа.
15. Соціально-психологічні аспекти лідерства та керування.
16. Проаналізуйте основні елементи комунікативного процесу.
17. Розкрийте прикладні аспекти експериментального дослідження у соціальній психології.
18. Охарактеризуйте застосування соціометричного методу у соціальній психології.
19. Надайте порівняльний аналіз методів опитування в соціальній психології.
20. Охарактеризуйте методи діагностики комунікативно-характерологічних особливостей особистості

5. Експериментальна психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» є діагностика глибини теоретичних знань цілей, припущень і вимог наукового дослідження психологічної реальності; розбіжностей між науковим і ненауковим дискурсом в психології, принципів неекспериментальних, квазі-експериментальних і експериментальних дизайнів дослідження – та їх відносно сильні і слабкі сторони; статистичні критерії для випадкового і категоріального аналізу даних, основні алгоритми системного підходу, сформованість вмінь використовувати навички критичного мислення в психології, створювати програми психологічного дослідження, здійснювати дослідження за різними схемами, проводити елементарний аналіз даних результатів досліджень, писати інтерпретацію результатів і візуалізувати їх.

Програма дисципліни.

Експериментальна психологія як самостійний науковий напрямок. Предмет і завдання експериментальної психології. Історичні аспекти експериментальної психології. Класичні експерименти в психології. Методологічні аспекти психологічного дослідження. Етика наукового дослідження. Класифікація методів психологічного дослідження. Неекспериментальні методи в психології: спостереження, бесіда, опитування, тести. Експеримент. Його види. Організація та проведення психологічного експерименту. Експериментатор і випробуваний. Експериментальне спілкування. Загальне уявлення про гіпотезу та її перевірку в науковому дослідженні. Види гіпотез. Особливості психологічного вимірювання. Види оціночних шкал, що використовуються в психологічному дослідженні. Характеристика змінних, що застосовуються в експерименті. Способи контролю змінних. Поняття про валідність експерименту та її види. Поняття про

експериментальну вибірку, критерії та способи її створення. Експериментальні дослідницькі плани. Класифікація експериментальних планів за Кемпбеллом. Спеціальні методи планування експериментального дослідження. Сутність статистичного аналізу даних в психології

Орієнтовні питання:

1. Теорії і гіпотези в психології. Види гіпотез.
2. Класифікація та характерні риси емпіричних методів в психології.
3. Метод спостереження в експериментальній психології. Одиниці і категорії в методі спостереження.
4. Структура та проведення психологічного експерименту.
5. Психологічні закономірності, що визначають поведінку особистості в умовах експерименту.
6. Класифікація експериментальних планів за Кемпбеллом. Типи експериментальних планів.
7. Взаємовідношення між змінними в психологічному дослідженні.
8. Незалежні і залежні змінні, проміжні та контрольні змінні в експериментальному дослідженні.
9. Загрози валідності і надійності в психологічному дослідженні. Способи їхнього уникнення.
10. Поняття про експериментальну вибірку. Умови і способи створення експериментальної вибірки.
11. Розкрийте та порівняйте зміст понять «метод», «методика», «методологія» у психології
12. Наведіть приклади та охарактеризуйте класичні експерименти в загальній психології.
13. Наведіть приклади та охарактеризуйте класичні експерименти в клінічній психології.
14. Наведіть приклади та охарактеризуйте класичні експерименти в соціально-психологічних дослідженнях.
15. Наведіть приклади та охарактеризуйте класичні експерименти у віковій психології.
16. До якого виду тестів можливо віднести тести на дослідження інтелекту і чому? Надайте розгорнуту відповідь.
17. Наведіть приклади особливостей використання кожного з емпіричних методів психологічного дослідження.
18. Розкрийте принципові відмінності між номотетичним та ідіографічним підходами до дослідження особистості.
19. Обґрунтуйте застосування статистичного аналізу даних у експериментальній психології.
20. Опішіть проведення власного психологічного експерименту при виконанні кваліфікаційної роботи

6. Педагогічна психологія

Метою атестації з навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» є діагностика глибини теоретичних знань основних категорій та історичних

передумов виникнення і розвитку педагогічної психології як науки; закономірностей психічного розвитку і формування особистості підростаючої дитини в процесі її навчання і виховання; закономірностей виникнення та розв'язання вікових криз протягом онтогенезу від народження до смерті; потенційних можливостей і тенденцій розвитку творчих здібностей особистості, а також потреб у самовихованні і самоосвіті.

Програма дисципліни.

Напрями педагогічної психології у XXI столітті. Основні підходи до вирішення проблеми готовності дітей до навчання у школі. Основні сфери дії педагогічної психології. Психологічні особливості педагогічного спілкування. Психологічні основи попередження неуспішності школярів у навчанні. Моделі змішаного навчання за Стейкер і Хорном. Поняття «учбова діяльність». Поняття про учіння. Види самоконтролю та самооцінки в учбовому процесі. Основні риси співвідношення навчання і розвитку (за Л.С. Виготським). Принципи структури професійної самосвідомості вчителя. Методика діагностики рівня шкільної тривожності А. Філіпса. Особливості методики «Лабіринт» (за Л.А. Венгером). Проективна методика оцінки соціальної пристосованості дитини молодшого шкільного віку (за Рене Жилем). Методика «Кінетичного малюнку сім'ї» (за Р. Бернсом). Методика «Постановка учбових цілей» (за Б. Блумом).

Орієнтовні питання:

1. Напрями педагогічної психології у XXI столітті.
2. Основні підходи до вирішення проблеми готовності дітей до навчання у школі.
3. Основні сфери дії педагогічної психології
4. Психологічні особливості педагогічного спілкування
5. Психологічні основи попередження неуспішності школярів у навчанні
6. Моделі змішаного навчання за Стейкер і Хорном.
7. Поняття «учбова діяльність»
8. Види самоконтролю та самооцінки в учбовому процесі
9. Основні риси співвідношення навчання і розвитку дитини за Л.С. Виготським
10. Принципи структури професійної самосвідомості вчителя.
11. Описати методику діагностики рівня шкільної тривожності А. Філіпса та розкрити особливості її використання у педагогічній психології
12. Описати методику «Лабіринт» (за Л.А. Венгером) та розкрити особливості її використання у педагогічній психології
13. Описати проективну методику оцінки соціальної пристосованості дитини молодшого шкільного віку (за Рене Жилем) та розкрити особливості її використання у педагогічній психології
14. Описати методику «Кінетичного малюнку сім'ї» (за Р. Бернсом) та розкрити особливості її використання у педагогічній психології
15. Описати методику «Постановка учбових цілей» (за Б. Блумом) та розкрити особливості її використання у педагогічній психології

7. Історія психології

Метою атестації з навчальної дисципліни «Історія психології» є діагностика знань основних підходів вчених до предмета історії психології; основних етапів розвитку психологічної науки в онтогенезі та соціогенезі; виникнення, розвитку психології від найдавніших часів до наших днів; про розвиток наукових психологічних знань за кордоном та в Україні.

Програма дисципліни.

Специфіка історії психології як галузі психологічного знання. Рушійні сили і причини розвитку психологічних ідей. Логіка зміни предмету психології. Періодизації становлення психологічного знання. Культурологічний, проблемалогічний і полісистемний підходи в історичному аналізі. Науковий і культурологічний клімат XVII-XIX ст., його вплив на становлення психології як самостійної науки.

Поняття наукова психологічна школа. Відособленість наукових шкіл, їх неоднорідність за предметом дослідження та методологією, історичні судби. Фактори, що впливають на розвиток наукових шкіл, інтеграції та диференціації психологічної науки.

Розвиток експериментальної психології в Німеччині. Психофізичні дослідження Е. Вебера, Г. Фехнера. Методи і способи вимірювання відчуттів. Ідея абсолютного і диференціального порогу чутливості. Закон Вебера - Фехнера.

Метод експериментальної психології В. Вундта. Перша експериментальна психологічна лабораторія. Програма Вундта про розвиток психології. «Фізіологічна психологія» та «Психологія народів» В. Вундта. Співвідношення між експериментальною психологією і психологією народів як напрямками психологічної науки.

Експериментальна психологія як напрямок розвитку психологічної науки наприкінці XIX – початку XX ст. Експериментальні дослідження пам'яті і мислення. Вюрцьбургська психологічна школа.

Функціоналізм Вільяма Джеймса. Принципи психології. Поняття про «потік свідомості». Поняття про особистість.

Від свідомості до поведінки. Проблема навчання в зоопсихології. Біхевіоризм – новий фундамент наукової психології. Дж. Уотсон про наукове знання та психологію, про емоції, мислення та мову. Програма психології Дж. Уотсона. Розвиток біхевіоризму як наукової школи та психологічного напрямку.

К. Левін і гештальт-психологія. Теорія поля К. Левіна. К. Левін про конфлікти та мотивацію, самосвідомість, рівень домагань. Значення концепції взаємодії особистості та ситуації.

Психоаналітичний рух. Психоаналіз як наукова школа. Погляди З. Фрейда на несвідоме. Психічна енергія, потяг і ідея психодинаміки. Динамічний та структурний підхід до розуміння несвідомого.

Виникнення та розвиток гуманістичного напрямку сучасної психологічної науки. Г. Олпорт: основні та інструментальні риси особистості. А. Маслоу: ієрархія потреб. Самоактуалізація. К. Роджерс: “Я-концепція”, особистісно-орієнтована терапія.

Орієнтовні питання:

1. Поняття психологічна школа. Характеристика психологічних шкіл за предметом психологічних досліджень на початку ХХ століття.
  2. Контекстні чинники як зовнішні рушійні сили в історії психології.
- Поняття *Zeitgeist*
3. Основні напрями психології (психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, гуманістична психологія, трансперсональна психологія, когнітивна психологія)
  4. Система психології В. Вундта: предмет, метод, напрями досліджень.
  5. Психологічні дослідження Вюрцбургської школи.
  6. В. Джемс: принципи психології, концепція свідомості.
  7. Передумови виникнення біхевіоризму. Концепція біхевіоризму Дж. Уотсона.
  8. Теорія поля К. Левина та його внесок у розвиток психологічної науки.
  9. Психоаналітичний рух. Психоаналіз як наукова школа.
  10. Виникнення та розвиток гуманістичного напрямку сучасної психологічної науки.
  11. Розкрийте особливості міждисциплінарного зв'язку психології з філософією та соціологією.
  12. Проведіть порівняльний аналіз кожного етапу становлення психології: особливості внеску в розвиток психологічного знання, негативні та позитивні риси кожного з етапів.
  13. Наведіть приклади концепцій та теорій заснованих на загальних принципах психології.
  14. З ім'ям Р. Декарта розпочинається новий етап розвитку психологічного знання. Аргументуйте трансформацію предмету психології від аристотелевої душі к уявленню про свідомість.
  15. Перші експериментальні дослідження відчуття були проведені в рамках психофізики Е. Вебером і Г. Фехнером. Але психофізичні дослідження не були визнані як психологічні експериментальні дослідження. Поясніть за якої (их) причини психофізичні досліди не вважаються психологічним експериментом.
  16. Поясніть виникнення кризи у психологічній науці під час її виокремлення у самостійну науку.
  17. У перших психологічних експериментальних дослідженнях метод інтроспекції вважався провідним. Але згодом від нього відмовилися. Поясніть чому це сталося і як розвивався психологічний експеримент в першій половині ХХ ст.
  18. Дайте пояснення тому, що психоаналітична концепція не вважалася науковою і не визнавалася у психологічній науці тривалий час.
  19. Надайте характеристику основним напрямкам гуманістичної психології
  20. Охарактеризуйте проблеми сучасної української психології.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Загальна психологія

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник : у 2 т. / М. Й. Варій. 5-те вид., виправл. і доповн. Л. : Априорі, 2016. Т. 1. 382 с.
3. Варій М. Й. Психологія особистості: посібник. Київ: Сварог, 2023. 592 с.
4. Губенко І. Я., Карнацька О. С., Шевченко О. Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та між особового спілкування. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. 312 с.
5. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
6. Загальна психологія: підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.. Київ: Каравела, 2019. 464 с.
7. Кацавець Р. С. Психологія особистості: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2021. 134 с.
8. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
9. Москалець В. П. Загальна психологія: лекції для студентів спеціальності «психологія». Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2021. 240 с.
10. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 364 с.
11. Психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. / О.В. Іванова, Л.М. Москалюк, С.І. Корсун. – К.: Центр учбової літератури, 2017. 184 с.
12. Савчин М. В. Загальна психологія: підручник. Київ: «Академія», 2018. 344 с.

Клінічна психологія

1. Аймедов К.В., Корошніченко Д.М., Луньов В.Є. Психодіагностичні моделі в практиці клінічного психолога. Одеса: ОНМЕДУ, Донецьк: «Східний видавничий дім», 2015. 296 с.
2. Бессел ван дер Колк. Тіло пам'ятає все. Яку роль психологічна травма відіграє в житті людини і які техніки допомагають її подолати / пер. з англ. І. Чорного. К.: Форс Україна, 2021. 464 с.
3. Гальчук О.Я. Клінічна психологія: навчальний посібник. К.: Атіка, 2012. 216 с.
4. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 163 с.
5. Морозов С. М., Бондар В. В. Клінічна психологія: Навч. посіб. / Інститут післядипломної освіти Київського національного ун-ту ім. Тараса

Шевченка. — К. : ПО КУ ім. Тараса Шевченка, 2001. Ч. 1 : Психологія лікувальних впливів. Феномен плацебо. 114с.

6. Пошук Н. Г., Маркова М. В., Кондратюк А. І., Стукан Л. В. Медична психологія: навч. посіб. Вінниця : Горбачук І. П., 2010. 135 с.

7. Психологія ; Медична психологія ; Психіатрія (термінологія) / І. І.Кутько (уклад.). Х., 1997. 314с.

8. Родіна Н.В. Клінічна психологія : метод. вказівки для студентів із спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 56 с.

9. Савенкова І.І. Клінічна психологія: [навчальний посібник]. Херсон: ООО «Айлант», 2018. 320 с.

10. Шебанова С.Г., Шебанова В.І. Клінічна психологія: навчально-методичний посібник. Херсон, 2009. 192 с.

Вікова психологія

1. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Слово, 2004. 374 с.

2. Василенко Л. П., Савчин М. В. Вікова психологія. Київ: Академвидав, 2006. 360 с.

3. Долинська Л.В., Лисянська Т.М. Вікова психологія: хрестоматія: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: «Каравела», 2019. 486 с.

4. Заброцький М.М. Основи вікової психології: навч. посібник. Тернопіль: Богдан, 2003.

5. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384с.

6. Кузьменко В. У. Розвиток індивідуальності дитини 3-7 років: монографія. Київ: НПУ ім.М. П. Драгоманова, 2005. 354 с.

7. Максименко С. Д., Клименко В. В., Толстоухов А. В. Психологічні механізми зародження, становлення та здійснення особистості. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2010.

8. Павелків Р. В. Геронтопсихологія. Медико-біологічні та соціально-психологічні аспекти старіння. Центр навчальної літератури, 2020. 476.

9. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія: навч. посіб. для самост. роботи студ., Київ: Ака-демвидав, 2011. 373 с.

10. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Короткий довідник з дитячої психології. Рівне, 2008. 55 с.

11. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 376 с.

12. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Городнійчук З.В. Вікова психологія. К., 2001.

13. Ушакова І.М. Вікова психологія: курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2016. 123 с.

14. Щотка О. П. Вікова психологія дорослої людини: навч. посіб. Ніжин, держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин: РВВ НДПУ ім. М. Гоголя, 2001. 194 с.

Соціальна психологія

1. Даценко О. А. Основи соціальної психології : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2018. 143 с.
2. Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX початок XX століття : навчальний посібник (хрестоматія); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 264 с.
3. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020.
4. Оптимізація групової взаємодії в малих групах : посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко ; за наук. ред. П. П. Горностая ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 126 с.
5. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
6. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
7. Соціальна психологія в Україні : довідник / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. І. І. Ревера, С. Є. Фіськович ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. Вид. друге, перероб. і допов. К. : Талком, 2019. 324 с.
8. Шахова, О. Г. Соціальна психологія особистості: навч. посіб. Харків: Контраст, 2019. 116 с.

Експериментальна психологія

1. Галян О.І. Експериментальна психологія: навч. посіб. К.: Академвидав, 2012. 400с.
2. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: «ВД «Професіонал», 2007. 208 с.
3. Зелінська Т. М. , Михайлова І. В. [Практикум із загальної психології] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Каравела, 2009. 272 с.
4. Климчук М. Математичні методи у психології. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/281088252_Matematicni_metodi_u_psihologii_Navcalnij_posibnik
5. Коpecь Л. Класичні експерименти в психології. Навчальний посібник для студентів ВНЗ . Видавництво : Києво-Могилянська академія. Київ, 2020. Режим доступу:
https://pidru4niki.com/1584072019246/psihologiya/klasiczni_eksperimenti_v_psihologiyi
- і. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2017. - 359 с.
6. Малхазов О.Р. Експериментальна психологія: практичний посібник.К.: Талком, 2020. 321 с.

7. Мельничук О.Б. Психологічна діагностика: Навч. посібник. 3-тє вид. К.: Каравела, 2013. 316 с.
8. Псядло Е.М. Прикладна статистика та психометрія: Учб. посібник-практикум Одеса, «Фенікс», 2020. 304 с.
9. Телейко А. Б. Математико-статистичні методи в соціології та психології : Навч. посіб. К. : МАУП, 2007.
10. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. - К. : Знання, 2017. - 310 с.

Педагогічна психологія

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник. К., 2013. 480 с.
2. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Ільїна Т. В. Педагогічна психологія : підручник. Київ : Кондор, 2018. 420 с.
3. Заброцький М.М., Шапошникова Ю.Г. Лекції з педагогічної психології: навчальний посібник. Херсон : Грінь, 2014. 144 с.
4. Кузнецов М. А., Грицук О. В. Емоційне вигорання вчителів: основні закономірності динаміки. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків: ХНПУ, 2011. 207 с.
5. Левченко О. Соціально-психологічні моделі та механізми професійного становлення майбутніх фахівців у вищій школі. Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2011. 238с.
6. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навч. посібник. Київ: Каравела, 2019. 264 с.
7. Педагогічна та професійна психологія : конспект лекцій здобувачів. Уклад. Богдан Ж. Б., Солодовник Т. О. Харків : НТУ «ХП», 2016. 68 с.
8. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. К : Центр учбової літератури, 2012. 168 с.
9. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та ін. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник. Київ : Просвіта, 2019. 400 с.
10. Тодорова І. С. Педагогічна та професійна психологія : навчально-методичний посіб. Полтава : ПУЕТ, 2012. 81 с.
11. Токарева Н. М., Шамне А. В. Вікова і педагогічна психологія: підручник. К., 2017. 480 с.

Історія психології

1. Данилюк І.В. Історія психології в Україні: Західні регіони (остання чверть ХІХ – перша половина ХХ століття). Київ : Либідь, 2002. – 152 с.
2. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. Харків: Нац. ун-т внутр. справ. 2020. 320 с.
3. Жуков С. М., Жукова Т. В. Історія психології: навчальний посібник /С. М. Жуков,. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 210 с.
4. Корольчук М. С., Криворучко П.П. Історія психології: Навч. посібн. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2010. 248 с.

5. Маноха І.П., Роменець В.А. Історія психології ХХ століття: Навчальний посібник для ВНЗ. К.: Либідь, 2007 832 с.
6. Махній М.М, Скок М.А. Історія психологічної думки : навч. посібник / М.М. Махній,. Чернігів, 2010. 256 с.
7. Роменець В.А. Історія психології. ХІХ - ХХ століття. К. 2007.
8. Роменець В.А. Історія психології. ХVІІ століття. Епоха Просвітництва. К. 2006.
9. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: «Каравела», 2013. 371 с.
10. Токарева Н. М. Історія психології: від витоків до епохи Просвітництва: підручник для здобувачів освіти ступеня бакалавра освітньо-професійної програми 053 Психологія. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2022 (Частина І). 384 с.

Критерії оцінювання атестаційного екзамену з психології

Форма проведення підсумкової атестації – усно, за білетами.

Кількість білетів – 30. Кожен білет містить 1 теоретичне питання, 1 теоретико-аналітичне питання, 1 практично-орієнтоване питання з навчальних дисциплін, внесених до атестації здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр, згідно до навчального плану та висвітлених у програмі.

90-100 балів (А) виставляється за повну, глибоку, обґрунтовану відповідь. Здобувач демонструє розуміння теоретичного матеріалу, володіння термінологічним апаратом та навички аналізувати матеріал і логічно вибудовувати свою відповідь з дотриманням культури мови. Демонструє вміння використовувати набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань, обґрунтовуючи свою точку зору.

89-85 балів (В) - виставляється за відповідь, що демонструє розуміння матеріалу, знання основного матеріалу питань. Здобувач робить вірні узагальнення, але допускає певні термінологічні помилки. При відповіді на практичне завдання є окремі неточності.

84 – 75 балів (С) - виставляється за відповідь, в якій здобувач в цілому демонструє достатній рівень обізнаності за матеріалом, але викладений матеріал не систематизований, є неточності в узагальненнях та висновках. При відповіді на практичне завдання допускає непринципові помилки при обґрунтуванні своєї точки зору.

74-70 балів (D) - виставляється за відповідь, в якій здобувач виявляє розуміння основних положень питань, але спостерігається поверхневість знань, відсутня системність і послідовність у відповіді. Здобувач демонструє вміння використовувати набуті теоретичні знання у практичному завданні, але допускає помилки у тлумаченні психологічних явищ.

69-60 балів (E) - виставляється при недостатньому рівні обізнаності. Відповіді на питання носять уривчастий характер, порушена логіка викладання матеріалу. Здобувач демонструє слабкі вміння використовувати набуті теоретичні знання у практичному завданні, допускає принципові помилки при обґрунтуванні відповіді.

59-0 балів (FX) – виставляється при низькому рівні обізнаності, якщо відповідь неправильна і свідчить про незнання основного матеріалу, наявні грубі помилки у визначенні понять, у розв'язанні практичного завдання.

Критерії оцінювання	Кількість набраних балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
Відмінно (повне розкриття теоретичного та практичного матеріалу)	90 - 100	A	відмінно
Дуже добре (розкриття матеріалу з окремими неточностями)	85 - 89	B	добре
Добре (розкриття матеріалу вище середнього рівня з кількома помилками)	75 - 84	C	
Задовільно (розкриття матеріалу на середньому рівні з помилками)	70 - 74	D	задовільно
Задовільно (розкриття матеріалу на середньому рівні з великою кількістю помилок)	60 - 69	E	
Незадовільно (нерозкриття матеріалу з великою кількістю істотних помилок)	0 - 59	FX	незадовільно

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Рівень вищої освіти перший (бакалавр)

Спеціальність 053 Психологія

ОПП Психологія

Атестаційний іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Поняття про особистість в загальній психології.
2. Охарактеризуйте основні складові клінічного інтерв'ю.
3. Якщо людина обирає партнера для спільної діяльності, який підходить їй по конкретним якостям своєї особистості, то яку функцію, в даному випадку, виконує психіка? Обґрунтуйте відповідь.

Затверджено на засіданні Вченої ради Факультету психології та соціальної роботи
Протокол _____ від _____ 202__р.

Голова Вченої ради ФПСР _____

Дунаєва Л. М.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Рівень вищої освіти перший (бакалавр)

Спеціальність 053 Психологія

ОПП Психологія

Атестаційний іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 2

1. Психосоціальні кризи в теорії Е. Еріксона та їх позитивне вирішення.
2. Проаналізуйте основні елементи комунікативного процесу.
3. Який тип акцентуації характеру може стояти за описаною поведінкою, відповідь аргументуйте: «студент дуже любить перебувати в компанії, жартувати і розповідати анекдоти, бути першим, впевнений у своїх силах, при цьому схильний давати обіцянки, не піклуючись про їх виконання».

Затверджено на засіданні Вченої ради Факультету психології та соціальної роботи
Протокол _____ від _____ 202__р.

Голова Вченої ради ФПСР _____

Дунаєва Л. М.